

**MANAŽMENT OČKOVANIA
V AMBULANCI
VŠEOBECNÉHO LEKÁRA
PRE DETI A DORAST**

MUDR. ELENA PROKOPOVÁ



OČKOVANIE

Čo je očkovanie?

- Špecifická aktivácia imunitného systému proti pôvodcom závažných infekčných ochorení
- Najefektívnejší spôsob prevencie, vzniku a šírenia infekčných ochorení
- Najväčší úspech a objav modernej medicíny a imunológie

Ako rozdeľujeme očkovanie?

- Povinné, plošné pravidelné, v profesionálnom riziku, vo zvýšenom riziku, mimoriadne
- Odporúčané nepovinné – v profesionálnom riziku, vo zvýšenom riziku
- Sezónne
- Na vlastnú žiadosť
- Pred cestou do cudziny

Kto platí očkovanie?

- Zdravotnou poisťovňou
- Zamestnávateľom
- Očkovanou osobou



DNES JE VŠETKO INAK

- Individuálny prístup k očkovaníu
- Presídľovanie rodín, zmena v očkovacom kalendári
- Odklad očkovania zo zdravotných dôvodov
- Odklad očkovania na prianie rodičov
- Odmietanie očkovania
- Neočkované dieťa a vznik situácie, ktorá očkovanie predsa len vyžaduje – mimo rámca riadneho očkovacieho kalendára

NO NAPRIEK TOMU MUSÍME DODRŽIAVAŤ...

- Očkovací kalendár pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých, ktorý je každoročne vypracovaný v súlade s § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. a ostatných vyššie uvedených zákonov
- Platný zoznam kategorizovaných liekov
- Súhrn charakteristických vlastností lieku, v tomto prípade vakcíny
- Vychádzať z aktuálnej situácie, v ktorej očkujeme: zdravotný stav pacienta, epidemiologická situácia, postoj rodičov k očkovaníu



DÔLEŽITÉ MÍĽNIKY - PREVENTÍVNE PREHLIADKY

V 1.týždni života

V 4. týždni života

V 5.-7. týždni života

V 8-10.týždni života

V 3.-4. mesiaci

V 5.-6.mesiaci

V 7.-8.mesiaci

V 9.-11.mesiaci

V 11-12 mesiaci

Každé dva roky, preočkovanie každých 15 rokov proti tetanu, čiernemu kašľu a záškrtu

v 15. až 18. mesiaci

v 3.roku života

v **5.roku života**

v 6./7./ roku života

v 9.roku života

v 11.roku života

v 13.roku života

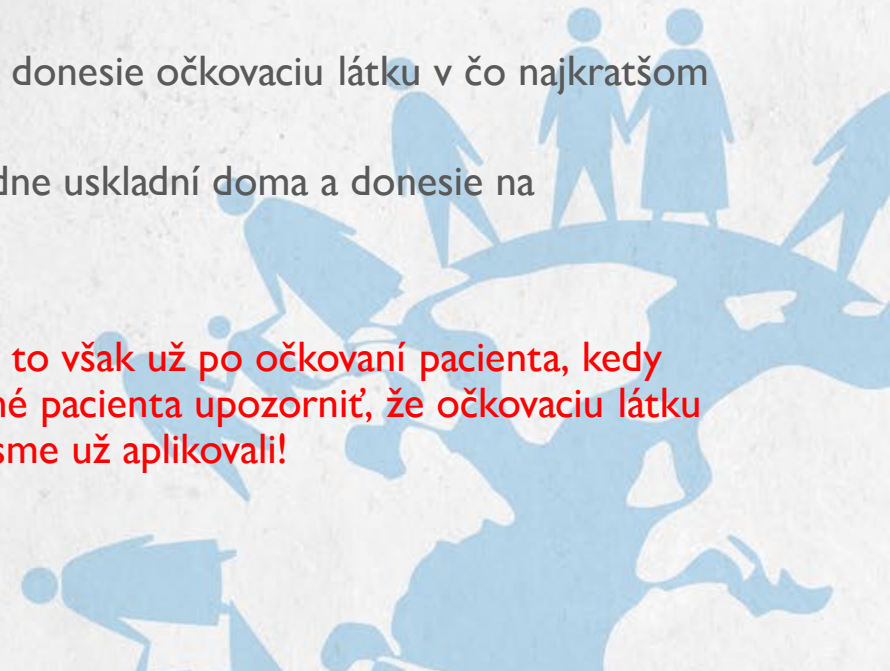
v 15.roku života

v 17.roku života



ZA OPONOU U PEDIATRA... ...MANAŽMENT OČKOVANIA

- Zabezpečiť očkovacie látky
- Pozvať dieťa v správnom veku, kedy má prebehnúť očkovanie podľa očkovacieho kalendára do ambulancie
- Riadne zaznamenať očkovanie do zdravotnej dokumentácie, do očkovacieho preukazu a na zoznam očkovancov (plachty ŠEVT)
- Lekár zabezpečí očkovaciu látku do ambulancie a uskladní ju v chladničke vhodnej pre skladovanie očkovacích látok (bez výparníka)
- V deň očkovania vypíše recept, na základe ktorého pacient z najbližšej lekárne donesie očkovaciu látku v čo najkratšom čase, teda v ten istý deň, kedy prichádza na očkovanie.
- Pacient v žiadnom prípade nevyberá očkovaciu látku z lekárne tak, že ju následne uskladní doma a donesie na očkovanie v dohodnutom termíne.
- Zásada: dodržať chladový reťazec
- **!!!! Poisťovňa pacientovi oznámi, že obdržala recept na očkovaciu látku. Ak je to však už po očkovaní pacienta, kedy očkovacia látka bola pripravená a podaná v ambulancii pri očkovaní, je potrebné pacienta upozorniť, že očkovaciu látku nemá vybrať, recept odoslaný do lekárne je úhrada za očkovaciu látku, ktorú sme už aplikovali!**
- Informovať aj o nepovinných očkovaníach



NEDOSTATOK OČKOVACÍCH LÁTOK

Príčina: všeobecný nedostatok produkcie u výrobcu
problém s dovozom očkovacej látky
reexport

Riešenie: počkať, kým bude očkovacia látka navezená / výpadky sú časovo obmedzené, nie vždy vieme, kedy bude očkovacia látka navezená, intervaly podávania očkovacej látky sú limitované **najkratším** možným intervalom, ktorý sa musí dodržať, predĺženie intervalu nie je dôvodom na začiatok očkovania odznova ani na skracovanie intervalu nasledujúceho podania očkovacej látky/

Ideálne je previesť všetky očkovania tým istým typom očkovacej látky

Zámena očkovacích látok: určená SPC, lekár musí vedieť, ktoré očkovacie látky je možné zamieňať



STRACH RODIČOV Z OČKOVANIA

- Je prirodzený, je to nová situácia v starostlivosti o dieťaťko
- Nesprávne informácie
- Určité skupiny ľudí šíria nepodložené informácie a zneisťujú rodičov
- Antivakcinačné hnutia – vykazuje známky sektárskeho spôsobu komunikácie, šírenia informácií a ovplyvňovania myslenia ľudí
- Odporcovia očkovania klamú - všetky ochorenia, proti ktorým sa očkuje sa stále vyskytujú, dieťa na nemôže ochoriť, musí podstúpiť bolestivú, náročnú, drahú liečbu, môže zomrieť alebo mať trvalé následky ochorenia

AKO POSTUPOVAŤ PRI ODMIETANÍ OČKOVANIA

- V súlade s GDPR
- Nahlásiť len fakt, že mám v starostlivosti neočkované dieťa, potom odpovedať na otázky úradu verejného zdravotníctva
- Niektorí lekári to odmietajú, nepovažujú to za dôležité
- Nahlásiť neočkované dieťa je právna ochrana lekára, zdieľa svoju starosť o neočkované dieťa s úradom tomu príslušným a chráni sa pred postihom, ak by dieťa na očkovaním preventabilné ochorenie ochorelo alebo zomrelo / rodiča by mohli obviňovať lekára, že ich nedostatočne alebo vôbec neinformoval



VYŠETROVANIE DETÍ SO STATUSOM ODÍDENCA A AZYLANTA

- Spraviť anamnézu
- Skontrolovať dieťa
- Skontrolovať očkovací preukaz
- Najväčšiu pozornosť venovať očkovaniu tbc, vyšetrovaniu MANTOUX II a očkovaniu proti osýpkam, mumpsu a rubeole: krasnucha parotis kori
- Správnym prístupom vieme motivovať rodičov, aby očkovací preukaz získali
- Ak nie je známy očkovací status dieťaťa, začíname deti po 15tom mesiaci veku očkovať MMR, potom doplníme individuálne ostatné očkovania

